



**LATIN, LÄNGRE LÄROKURS 30.9.2013**

Dessa *exempel på fullpoängssvar* är inte bindande vid studentexamensnämndens bedömning. Den slutgiltiga bedömningen fastställs av examensämnets censorer.

Nämnden kan utöver de exempelsvar som publiceras här även godkänna andra möjliga uttryckssätt.

**Uppgift A.**

Atenaren Fokion levde sina bästa år under det fjärde århundradet f.Kr. Även om han ofta ledde krigshäror och innehade de högsta ämbetena blev han snarare berömd för sitt klanderfria liv än för sina militära stordåd. Av den anledningen fick han tillnamnet Den gode. Ett bevis på Fokions ärlighet är även det att han alltid förblev fattig trots att han kunde ha varit mycket rik genom de otaliga hedersbefattningar han hade anförtrotts och de höga maktbefogenheter folket gav honom. En gång hände det sig så, att Fokion vägrade ta emot en mängd stora penninggåvor som kung Filippus erbjöd honom. Då uppmanade sändebuden Fokion att även om han med lätthet kunde undvara dessa gåvor, borde han ta hand om sina barn som, eftersom de var så fattiga, hade svårt att värna om den stora heder de ärvt av sin far. Fokion sade till dem: "Om mina barn blir som jag, räcker denna lilla åkerplätt för dem till ett gott liv, men om de kommer att bli annorlunda, vill jag inte att deras överdåd gynnas på min bekostnad."

**Uppgift B.**

1. Fokion blev i livets slutskede/som nästan 80-åring föremål för hat från medborgarna.
2. Fokion kunde inte förhindra att makedoniernas härförare Nikanor erövrade Pireus hamn.
3. De ansåg att Fokion var en förrädare och stämde honom inför rätta.
4. Fokion kunde inte längre gå, så han bars därför till rättsplatsen.
5. På grund av hans höga ålder och hans tidigare bragder.
6. De flesta var hatiska och hämndlystna, eftersom de misstänkte honom för förräderi.
7. Han dömdes till döden utan möjlighet att framföra sin åsikt.
8. Han var inte överraskad, eftersom många berömda atenare gått samma öde till mötes.
9. Ingen som var född fri gick med på att begrava honom, utan kroppen gavs till trälarna för att begravas av dem.
10. Ett år efter dödsdomen återupprättades Fokions heder.



### Uppgift C.

1. a) potiretur (rad 15); miserabantur (rad 19); ultiscendi (rad 19–20); usus erat (rad 23); perpeteris (rad 23)  
b) portandus erat (rad 17; Quod ... ferendum est (rad 24); corpus ... humandum traditum est (rad 27)  
c) *cum historicum*-meningar: cum ... vixisset (rad 12); Cum ... duceretur (rad 22); cum ... dixisset (rad 23); *quin-mening*: quin ... potiretur (rad 14–15);  
*följd- eller konsekutivsätser*: ut ... accusaretur et ... adduceretur (rad 16);  
ut ... ausus sit (rad 26–27); ut ... restitueretur (rad 28–29).
2. a) ablativ; b) genitiv; c) nominativ; d) dativ; e) akkusativ

### Uppgift D.

- a) potest – ductus esset
- b) cum eum amisisset
- c) reus a iudicibus damnatus est

### Uppgift E.

- a) morixit > mortuus est; 2. morire > mori; 3. fiuntur > fiunt; 4. Excelsior > Excelsius;
5. Animalia > Animalibus